

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ФІЛОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ
ВИКЛАДАННЯ
ГУМАНІТАРНИХ
ДИСЦИПЛІН**

**Збірник
наукових праць**

2017

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ
ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ
ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН**

Збірник наукових праць

Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету

Заснований в 2009 році

Рівне – 2017

ББК 81.2
А - 43
УДК: 81. 243

Актуальні проблеми філології та методики викладання гуманітарних дисциплін: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. — Рівне: РДГУ, 2017. — 109 с.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем викладання іноземної мови, філології, теоретико-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, працівників навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Совтис Наталія Миколаївна – доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Заступник головного редактора:

Мороз Людмила Володимирівна – кандидат філологічних наук, професор (відповідальний редактор) (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Деменчук Олег Володимирович – доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Карпенчук Світлана Петрівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Коваль Ганна Петрівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Литвиненко Світлана Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Малафійк Іван Васильович – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Михальчук Наталія Олександрівна – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Петренко Оксана Борисівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Шугасва Людмила Михайлівна – доктор філософських наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ямницький Вадим Маркович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ніколайчук Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, член-кореспондент Міжнародної слов'янської академії наук, ректор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Романюк Світлана Константинівна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 12 від 26.10.2017 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Пластова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет

ISBN 966 — 7281 — 09 — 03.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2017

УДК [373.5.016:811.111(07)]:373.5.091.26(27)

Л.М. ЯСНОГУРСЬКА, М.А. ПЕТРИК

ПЕРЕВІРКА ЯКОСТІ ЗНАНЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗА ДОПОМОГОЮ РІЗНИХ МЕТОДІВ КОНТРОЛЮ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

У статті проаналізовано сучасний стан функціонування системи перевірки та оцінювання навчальних досягнень молодших школярів на уроках англійської мови згідно оновленої програми початкової школи та охарактеризовано особливості методів контролю призначених для перевірки навчальних досягнень учнів початкової школи.

Ключові слова: *контроль, перевірка, оцінювання, методи контролю, педагогічні вимоги.*

Постановка проблеми. В умовах кардинального реформування освіти України, зумовленого входженням у європейський освітній простір, необхідним є підвищення її якості шляхом узгодження всіх компонентів з ustalеними світовими стандартами і зразками.

Національна доктрина розвитку освіти передбачає створення рівних можливостей для її здобуття дітьми та молоддю з постійним оновленням змісту знань й форм їх повідомлення внаслідок впровадження освітніх інноваційних технологій.

Для визначення дидактичних можливостей перевірки знань в сучасних умовах необхідне таке її розуміння, яке потребує принципової зміни підходів до контролю та оцінювання якості навчальної успішності.

Перевірка та оцінювання знань, умінь і навичок учнів - обов'язкова складова навчання. За своєю суттю - це процес зворотного зв'язку. Зрозуміло, чим він досконаліший, тим успішніше здійснюється керування навчанням і вихованням школярів.

Як зворотній зв'язок, оцінний контроль покликаний дати учневі інформацію про хід і результати його навчальної діяльності. Безперечно, такий контроль корисний, оскільки він дає змогу визначити досягнення учнів у навчанні та ще й сприяти внутрішній мотивації. Проте значення оцінного контролю цим не вичерпується. Він ще має позитивно впливати й на ефективність навчальної діяльності. Сприяти вихованню й розвитку школярів, тобто виконувати всі три функції, властиві процесу навчання в цілому.

Змінюються окремі форми і способи контролю знань, але головна суть - знати наскільки вдало відбувся процес засвоєння вивченого матеріалу - залишається незмінною. Вона визначається самою природою процесу навчання.

Такий підхід до перевірки забезпечує спрямованість не лише на засвоєння знань і способів оволодіння ними, а й на школяра як суб'єкта пізнавальної діяльності. Оскільки таке розуміння оцінювальної діяльності набуває особливого значення в умовах швидкої змінюваності освіти, важливо формувати у школярів уміння об'єктивно оцінювати події, факти, здійснювати власний вибір на основі усвідомленої оцінки.

Аналіз дослідження. Уперше проблеми перевірки та оцінювання результатів навчальної діяльності, значення перевірки та контролю в організації школи й освіти загалом відображено в працях А.Дістервега, Я.Коменського, М.Ломоносова, Й.Песталоцці, М.Пирогова. Згодом набули розвитку такі аспекти цієї діяльності: історичний контекст (С. Бабишина, М.Волошина, М. Стельмахович, Д.Федоренко, Н.Басова, О.Егоров, Ф.Корольов); виховний потенціал і психолого-педагогічні особливості (Б.Ананьєв, О.Богданова, Я.Джасмус та ін.). Чимало вагомих досліджень присвячено значенню педагогічної оцінки в навчально-виховному процесі, зокрема на уроках англійської мови (А.Алексюк, Ш.Амонашвілі, Ю.Бабанський, В.Лозова, Є.Перовський, В.Полонський, О.Савченко, О.Ростовський, П.Сікорський, В.Сухомлинський, С.Сухорський, М.Фіцула, А.Хуторський, М.Ярмаченко та ін.).

Мета статті – обґрунтувати педагогічні аспекти перевірки та оцінювання якості знань молодших школярів за допомогою різноманітних методів контролю на уроках іноземної мови.

Виклад основного матеріалу. Вивчення та аналіз низки дидактичної літератури з проблеми перевірки та контролю успішності учнів свідчать про різноманітність термінів і понять, що позначають і відображають суть і специфіку даних педагогічних явищ.

Виявлення рівня навчальних досягнень учнів відбувається в процесі контролю, структурними компонентами якого є перевірка та оцінювання результатів навчальної діяльності.

Контроль за навчальною діяльністю учнів забезпечує зовнішній зворотний зв'язок (контроль, що здійснюється вчителем) і внутрішній зворотний зв'язок (самоконтроль учня).

Під поняттям "**контроль**" (від фр. – *contrerole*) більшість науковців (К.Делікатний, В.Максименко, Н.Мойсеюк, І.Підласий) розуміють виявлення, вимірювання і оцінку знань, умінь тих, хто навчається.

Об'єктами контролю є:

- 1) слухо-вимовні, лексичні, граматичні навички (мовна компетенція).
- 2) вміння здійснювати мовленнєву діяльність в говорінні, аудіюванні, читанні, письмі з урахуванням соціокультурних особливостей цих видів мовленнєвої діяльності (комунікативна компетенція).

Контроль містить: перевірку (виявлення знань, умінь і навичок), оцінку (вимірювання знань) та облік (фіксацію результатів вимірювання у вигляді оцінок, балів, рейтингу) [5].

Перевірка – вияв і вимірювання результатів діяльності; складовий компонент контролю, що забезпечує зворотній зв'язок між вчителем і учнями в процесі навчання, при опрацюванні навчального матеріалу,

своєчасне виявлення і усунення недоліків в ЗУН; визначення рівня, якості, об'єму навчальної праці.

Контроль, перевірка і оцінка результатів навчання – невід'ємні елементи навчально-виховного процесу без яких неможливий повний цикл педагогічної взаємодії між учнем і вчителем [9].

Перевірка та оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів загальноосвітніх навчальних закладів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки від 21.08. 2013 № 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти».

Методи контролю – це способи діагностичної діяльності, які дозволяють здійснювати зворотний зв'язок у процесі навчання з метою отримання даних про успішність навчання, ефективність навчального процесу. Вони повинні забезпечувати систематичне, повне, точне і оперативне отримання інформації про навчальний процес. Більшість дидактів зосереджує свою увагу на методах шкільного контролю, тобто способах перевірки, які використовують вчителі. При цьому у дидактиці самі поняття "метод контролю" і "форми контролю" знань не мають чіткого окреслення [11].

Сучасна дидактика виділяє наступні методи контролю: методи усного контролю, методи письмового контролю, методи практичного контролю, дидактичні тести, спостереження. Окремі вчені виділяють також методи графічного контролю (Щукіна ГЛ.), методи програмованого і лабораторного контролю (Бабанський Ю.К.), користування книгою, проблемні ситуації (В. Оконь).

Метод усного контролю. Усне опитування учнів здійснюється у певній послідовності: формулювання вчителем запитань (завдань) з урахуванням специфіки предмета і вимог програми; підготовка учнів до відповіді та викладу своїх знань; корекція і самоконтроль викладених знань у процесі відповіді; аналіз і оцінка відповіді.

Письмовий контроль (контрольна робота, твір, диктант) забезпечує глибоку і всебічну перевірку засвоєння, оскільки вимагає комплексу знань і умінь учня. У письмовій роботі учневі необхідно показати і теоретичні знання, і вміння застосовувати їх для розв'язування конкретних задач, проблем, крім того, виявляється ступінь оволодіння письмовою мовою, уміння логічно, адекватно проблемі скласти свій текст, дати оцінку твору, експерименту, проблемі [11].

Метод тестового контролю. Передбачає він відповідь учня на тестові завдання за допомогою розставлення цифр, підкреслення потрібних відповідей, вставляння пропущених слів, знаходження помилок тощо. Це дає змогу за короткий час перевірити знання певного навчального матеріалу учнями всього класу.

Метод самоконтролю. Полягає цей метод в усвідомленому регулюванні учнем своєї діяльності задля забезпечення таких її результатів, які б відповідали поставленим цілям, вимогам, нормам, правилам, зразкам. Мета самоконтролю - запобігання помилкам та їх виправлення.

Метод самооцінки. Він передбачає критичне ставлення учня до своїх здібностей і можливостей та об'єктивне оцінювання досягнутих успіхів. Для формування самоконтролю і самооцінки педагог повинен мотивувати виставлену учневі оцінку, пропонувати йому оцінити свою відповідь; організувати в класі взаємоконтроль, рецензування відповідей інших учнів тощо [9].

Важливою умовою формування особистості школяра, його пізнавальної та інтелектуальної активності є система перевірки та оцінювання, а також стимулювання навчальної діяльності учнів має відповідати основним педагогічним вимогам:

- систематичність і регулярність здійснення перевірки знань як кожного окремого учня, так і класу в цілому;
- використання перевірки в інтересах всіх учнів та з метою їх навчання, виховання і розвитку;
- всебічність перевірки, що передбачає як контроль засвоєння знань, так і сформованість необхідних умінь і навичок;
- об'єктивність, пов'язана із створенням під час перевірки рівних для всіх учнів умов, що підтверджується розумінням учнів і прийняттям ними форми перевірки і виставленої оцінки;
- оптимальність перевірки, яка має бути так організована, щоб за мінімальний час за допомогою достатньої кількості перевірених завдань можна було б виявити знання у більшості учнів [1].

На думку В.І. Бондаря, перевірка та оцінювання навчальних досягнень учнів регулюється рядом принципів, а саме: об'єктивності, систематичності, гласності, диференційованості та індивідуального підходу.

В.І. Лозова і Г.В. Троцько додають до перелічених вище вимог ще етичність контролю, підготовку школярів до здійснення контролю і самоконтролю знань, а також різноманітність форм і методів контролю.

На думку В.І. Бондаря, перевірка та оцінювання навчальних досягнень учнів регулюється рядом принципів, а саме: об'єктивності, систематичності, гласності, диференційованості та індивідуального підходу

За місцем у навчальному процесі розрізняють попередню, поточну, періодичну, підсумкову перевірку навчальних досягнень учнів.

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 19.08.2016 починаючи з 1 вересня діє оновлена програма початкової школи. Орієнтовні вимоги до оцінювання навчальних досягнень учнів 1-4 класів та методичні рекомендації стали більш демократичними.

Міністерство освіти і науки та освітня платформа EducationalEra створили спільний проект, спрямований на розвантаження та осучаснення чинних навчальних програм.

Таким чином, зазначають у Міносвіти, під час оцінювання навчальних досягнень учнів акцент зміщується з «навчання для одержання високих балів, гарних оцінок» на «навчання для одержання якісної

освіти».

Метою вивчення іноземної мови є формування в учнів комунікативної компетентності з урахуванням комунікативних умінь, сформованих на основі мовних знань і навичок, оволодіння уміннями та навичками спілкуватися в усній і письмовій формі з урахуванням мотивів, цілей та соціальних норм мовленнєвої поведінки у типових сферах і ситуаціях. [7]. Для досягнення зазначеної мети передбачається виконання таких завдань:

- правильна вимова і розрізнення на слух звуків, слів, словосполучень і речень; оволодіння найбільш уживаною лексикою у межах визначеної тематики і сфери спілкування;
- тримання уявлення про основні граматичні категорії мови, яка вивчається; розпізнавання відомого лексичного і граматичного матеріалу під час читання та аудіювання і використання його у процесі усного спілкування;
- розуміння на слух мовлення вчителя, однокласників, основного змісту текстів з використанням наочності; участь у діалогічному спілкуванні (вміння вести етикетний діалог і діалог-розпитування під час повсякденного спілкування); уміння коротко висловлюватися у межах тематики і сфери спілкування, що визначені для початкової школи, відтворювати напам'ять римовані твори дитячого фольклору;
- оволодіння технікою читання вголос, читання про себе навчальних та нескладних текстів, використання прийомів ознайомлювального та навчального читання; правильне написання слів, словосполучень, речень і текстів; засвоєння елементарних відомостей про країну, мова якої вивчається [3].

З урахуванням мети і завдань вивчення іноземної мови виділяються такі змістові лінії: мовленнєва, мовна, соціокультурна і діяльнісна. На основі цього Державного стандарту Міністерство освіти і науки, молоді та спорту розробляє типові навчальні плани, навчальні програми, відповідно до яких здійснюється підготовка підручників.

Зміни покликані забезпечити більшу логічність навчального процесу та надати більшої свободи вчителю, а також дати дитині розкритися та максимально розвинути її індивідуальність.

Оновлена програма адаптована до вікових особливостей дітей. Деякі теми перенесли для вивчення у більш старших класах. Термінологія програм стане уніфікованою. Нею мають послуговуватися вчителі та автори підручників. Крім того, термінологію також адаптували відповідно до вікових особливостей школярів.

Висновки. В сучасній школі України перевірка якості знань та оцінювання результатів перевірки навчальних досягнень долає низку утруднень, зумовлених відсутністю відповідних науково обґрунтованих критеріїв і засобів діагностики та корегування навчання молодших школярів. Традиційна методика оцінювання їх знань, умінь і навичок не сповна віддзеркалює особливості навчальних досягнень, оскільки спирається лише на об'єктивний підхід, у якому домінуючим є орієнтування на нормативи державних стандартів освіти, що зводить нанівець суб'єкт-суб'єктні відносини в реальному педагогічному процесі.

Оцінювання все ще не досягло рівня об'єднання зовнішньої оцінювальної діяльності вчителя та внутрішньої оцінювальної діяльності учня. Саме такий підхід може зумовити якісні зміни позиції школяра у навчанні – з об'єкта він стає суб'єктом власної навчальної діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Барановська О. Сучасна модель оцінювання навчальних досягнень учнів: Переваги і недоліки / О. Барановська // Рід. шк. – 2000. – № 7. – С. 48 – 50.
2. Близнюк С.Л. Роль оцінки в удосконаленні знань, умінь і навичок учнів / С.Л. Близнюк. – К.: Знання, 2014-155с.
3. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти. Затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 14 січня 2004 р.. № 24 //Інформ. збірник МОН України. - 2004. - №1-2.
4. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти / наказ МОН № 371 від 05.05.2008.
5. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з окремих предметів у системі початкової загальної освіти // Початкова школа. - 2008. - № 10. -С. 25-64.
6. Методичні рекомендації / Авторський колектив: Бібік Н.М.(керівник), Савченко О.Я., Байбара Т.М., Вашуленко М.С. та ін. – К.: Початкова школа, 2003.- 127с.
7. Наказ МОН від 19.08.2016 "Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 21.08.2013 №1222"
8. Національна доктрина розвитку освіти // Нормативно-правове забезпечення освіти. У 4 ч. – Х.: Вид. Гр. "Основа", 2004. – Ч. 1. – С. 5 – 2
9. Савченко О. Я. Дидактика початкової освіти [Текст] : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / О. Я. Савченко. – К. : Грамота, 2012. – 503 с.
10. Система контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи : Метод. рекомендації / М-во освіти і науки України. АПН України; Упоряд. А.М.Заїка. – К., 2001. – 107 с.
11. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи : навч.пос / М.М. Фіцула. – К. : Академвидав, 2006.

В статтє проанализировано современное состояние функционирования системы проверки и оценки учебных достижений младших школьников на уроках английского языка согласно обновленной программы начальной школы и охарактеризованы особенности методов контроля предназначенных для проверки знаний

учащихся в начальній школі.

Ключевые слова: контроль, перевірка, оцінка, методи контролю, педагогічні вимоги.

The article analyzes the current state of the functioning of the system for verifying and evaluating the educational achievements of junior schoolchildren in the English language classes according to the updated primary school curriculum, and specifics of the methods of control of pupils' knowledge intended for testing in primary school.

Key words: control, verification, grade, control methods, pedagogical requirements.

УДК 811.111:3733.015.311

С.К. РОМАНЮК, О.Е. ЦІСАРУК

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРОВЕДЕННЯ ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

У статті зібрано та проаналізовано найбільш сучасні, ефективні технології проведення позакласної роботи з англійської мови та організації пізнавального дозвілля молодших школярів. Подано методичні рекомендації та вказівки щодо їх застосування на практиці.

Ключові слова: педагогічні технології, позакласна робота, заняття з англійської мови, початкові класи.

Постановка проблеми. Позакласна робота з іноземної мови є вагомою складовою всього навчально-виховного процесу початкової школи. Вона розкриває низку додаткових можливостей як для вчителів, так і для учнів. Грамотно організована і проведена позакласна робота не лише поглиблює і розширює знання з іноземної мови, але й сприяє зацікавленню учнів у її вивченні, підвищенні мотивації до знайомства з її культурою. Вона систематизує та вдосконалює набуті знання і навички, розвиває комунікативну компетенцію, допомагає розкрити вміння і таланти учнів. Значного прогресу можна досягти з упровадженням відповідних технологій, що зможуть зробити навчально-виховний процес більш гнучким, індивідуалізованим. Такі перспективи викликають необхідність дослідження доступних на сьогоднішній день визнаних педагогами технологій, а також визначення можливостей розвитку і виховання школярів у рамках їхнього функціонування.

Аналіз сучасних наукових досліджень. Сучасна науково-методична література пропонує багато різних технологій навчання англійської мови, серед яких кожна являє собою сукупність прийомів викладача та учнів, що забезпечує досягнення цілей навчання та оволодіння мовою. Підґрунтям для виникнення всіх сучасних технологій стали традиційні педагогічні технології, в основу яких лягли принципи Я. Коменського та праці вже визнаних світом педагогів, дидактів і лінгвістів (Р. Бернс, Л. Виготський, Дж. Дьюї, В. Кілпатрік, С. Лівінгстоун, Ж. Піаже, К. Славін та ін.) [8]. Зараз до уваги педагогів представлено такі їх різновиди: проектна технологія (Дж. Дьюї, В. Кілпатрік), інформаційні технології (С. Єршов), технологія навчання як дослідження (М. Кларін, Б. Бухвалов), комунікативного навчання іншомовної культури (С. Пассов), особистісно-орієнтованого розвиваючого навчання (І. Якиманська), міжкультурної комунікації (В. Біблер, Ю. Ємельянов) та ін. [5]. Вміле та доцільне впровадження цих технологій у освітньо-пізнавальний процес неабияк позначається на його якості та ефективності.

В переважній більшості праць сучасних педагогів-методистів увага акцентується на застосуванні цих технологій на базі середньої та старшої шкіл та в умовах уроку. Однак питання щодо використання сучасних технологій навчання іноземної мови для організації позаурочної роботи в початковій школі не достатньо висвітлено у відповідній науковій літературі. Поштовх для пошуків актуальних педагогічних технологій, творчих ідей та здобутків дає безпосередній досвід передових сучасних вчителів-методистів (І. Гуменюк, С. Панкєєва, І. Карпова, Т. Ковальова).

Метою статті є визначення та аналіз найбільш ефективних та актуальних сучасних технологій, які доцільно використовувати для організації та проведення позакласної роботи з англійської мови в початковій школі.

Виклад основного матеріалу. Сьогодні одним із провідних завдань сучасного вчителя іноземної мови є формування в учнів основних компетентностей: соціальної, полікультурної, інформаційної, комунікативної; саморозвитку, продуктивної творчої діяльності. Це робить навчання іноземної мови не лише важливим засобом духовного збагачення кожної дитини, але і формує їх життєву компетентність. Однак, обмежена кількість годин, зумовлена чітко визначеними рамками, робить це фактично неможливим. Тому в умовах школи особливого значення набуває здійснення позакласної роботи з англійської мови [4]. Саме позаурочна діяльність учителя-фахівця разом зі своїми учнями дає можливість підтримати їх зацікавленість процесом навчання, допомогти сформувати лінгвістичні інтереси, спрямовані на розширення й поглиблення знань, комунікативних умінь і навичок, забезпечити етичне виховання молодших школярів [3]. Поряд з пізнавальними завданнями в системі позаурочної роботи розв'язуються й виховні, зокрема, виховання культури спілкування. Позакласна робота також розвиває такі риси особистості як колективізм, відповідальність за доручену справу, акуратність та наполегливість. А тому, правильно організована позакласна робота є одним із засобів ефективного навчання та виховання школярів [4].

Позаурочна робота є так само важливою для реалізації комунікативних цілей оволодіння англійською

ЗМІСТ

<i>КІРІЛКОВА Н.В., ДЯЧОК К.І.</i>	ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФІТОНІМІВ У ГОВІРЦІ СЕЛА СМОРОДСЬК ДУБРОВИЦЬКОГО РАЙОНУ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	3
<i>МАНДРИК Н. В., НОВАЧОК М.В.</i>	СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОЙКОНІМІКОНУ БЕРЕЗНІВЩИНИ	4
<i>ШКАРБАН Т. М., ДЕМЧУК Ю.В.</i>	КОЛЬОРОНАЗВИ ЯК ЗАСІБ ТВОРЕННЯ ХУДОЖНЬОЇ ДІЙНОСТІ У ТВОРАХ ВОЛОДИМИРА ЛИСА	6
<i>ЯСНОГУРСЬКА Л. М.</i>	МОДЕЛЮВАННЯ КОНЦЕПТОСФЕРИ ЗРАДА У ЗІСТАВНО-ТИПОЛОГІЧНОМУ ТА ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНОМУ ВИСВІТЛЕННІ (НА МАТЕРІАЛІ УКРАЇНСЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВ)	8
<i>ПАВЕЛКІВ К.М., ШЕРЕМЕТ М. В.</i>	НОВОТВОРИ НА ПОЗНАЧЕННЯ НОМІНАЦІЙ НАЗВ ЯВИЩ ПРИРОДИ У ТВОРЧОСТІ ПИСЬМЕННИКІВ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТОЛІТТЯ: СЕМАНТИКА, ФУНКЦІЇ, ПРАГМАТИКА	12
<i>ДАНІЛОВА Н.Р., ДІДУШОК В.О.</i>	ФУНКЦІОНУВАННЯ АВСТРАЛІЗМІВ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	15
<i>ДЕНИСЮК Л.В.</i>	ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ІГОР ПІД ЧАС ЗАНЯТЬ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ВНЗ	17
<i>ДУБРОВА А.С.</i>	ВИКОРИСТАННЯ КОМУНІКАТИВНОГО ПІДХОДУ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВНЗ	20
<i>КОВАЛЮК В.В., ШЕВЧУК Ю.О.</i>	ВИКОРИСТАННЯ ТАКСОНОМІЇ БЛУМА НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДЛЯ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ	21
<i>МОРОЗ Л.В.</i>	ПИТАННЯ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ФРН ЯК ВАЖЛИВИЙ ЕЛЕМЕНТ ПРОФЕСІЙНОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ	25
<i>ПАВЕЛКІВ К.М.</i>	ПРЯМИЙ МЕТОД ЯК ОДИН ІЗ КОМПОНЕНТІВ УСПІШНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ НА НЕМОВНИХ ФАКУЛЬТЕТАХ ВНЗ	27
<i>ТРОФІМЧУК В.М., КОЗИК О.Я.</i>	ВАЖЛИВІСТЬ АВТЕНТИЧНИХ ТЕКСТІВ В НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИМ МОВАМ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ-МІЖНАРОДНИКІВ	30
<i>МОРОЗ Л.В.</i>	МУЛЬТИМЕДІЙНІ ЗАСОБИ НАВЧАННЯ – ЗАПОРУКА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ВНЗ	33
<i>ДАНІЛОВА Н.Р., ПОЦКО Е.Є.</i>	РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	39
<i>ТРОФІМЧУК В.М., МАРИНІНА І.В.</i>	ФОРМУВАННЯ ЛІНГВОСОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ-МІЖНАРОДНИКА В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	42
<i>ВАСИЛЬКЕВИЧ С.С.</i>	ПРО ПИТАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	46
<i>ЯСНОГУРСЬКА Л.М., МИСЬ К. Ю.</i>	РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	49
<i>МОРОЗ Л. В., ДОРОШЕНКО С. В.</i>	ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ МОДЕЛЮВАННЯ, ЯК ЗАСОБУ НАОЧНОСТІ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	51
<i>РОМАНЮК С. К., КОРИНЕЦЬ О. О.</i>	ВИКОРИСТАННЯ РИМОВАНИХ ТЕКСТІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	53
<i>ПАВЕЛКІВ К.М., МАЗУРИК В. В.</i>	ІГРОВА ТЕХНОЛОГІЯ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	56
<i>ЛУК'ЯНИК Л.В., ЮРКОВСЬКА І.В.</i>	МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ФОНЕТИКО-	

	ОРФОЕПІЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	60
<i>РОМАНЮК С. К., ВЛАСЮК М. В.</i>	ІГРОВІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ЛЕКСИЦІ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	62
<i>ДЕНИСЮК Л. В., БАХОВСЬКА М. В.</i>	ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	65
<i>ЯСНОГУРСЬКА Л. М., МУЗИЧУК О. В.</i>	ДИДАКТИЧНА ГРА НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ	67
<i>КРАЛЯ І. В., МАР'ЮСИК І. В.</i>	ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	70
<i>ЯСНОГУРСЬКА Л. М., ПЕТРИК М. А.</i>	ПЕРЕВІРКА ЯКОСТІ ЗНАНЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗА ДОПОМОГОЮ РІЗНИХ МЕТОДІВ КОНТРОЛЮ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	74
<i>РОМАНЮК С. К., ЦІСАРУК О. Е.</i>	СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРОВЕДЕННЯ ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	77
<i>МОРОЗ Л. В., КИРИЛЮК Н. О.</i>	ЗАСОБИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	79
<i>ЛУК'ЯНИК Л. В., СТАДНІК Л. В.</i>	МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ФРАЗЕОЛОГІЇ НА УРОКАХ РІДНОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ	82
<i>БОЙКО Н. Г.</i>	ЕЛЕКТРОННЕ ЛИСТУВАННЯ ТА ЧАТ-УРОКИ ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ В УЧНІВ МОВЛЕННЄВИХ УМІНЬ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	85
<i>ДУБРОВА А. С., ГІС Н. С., ЛЕВИЦЬКА М. Є.</i>	НЕСТАНДАРТНІ УРОКИ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	89
<i>ГАМЗА А. В., ЗАДЕРЕЙЧУК Ю. О.</i>	ФОРМУВАННЯ УВИРАЗНЕНОГО МОВЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ПРИКМЕТНИКА	93
<i>ПАВЕЛКІВ К. М., ШУЛЬГУН М. В.</i>	ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З ВИКОРИСТАННЯМ ЗОРОВОЇ НАОЧНОСТІ	96
<i>ЯСНОГУРСЬКА Л. М., ВАВУЛІЧ В. А.</i>	БАЧЕННЯ ШЛЯХІВ ВДОСКОНАЛЕННЯ УРОКУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ВЧИТЕЛЯМИ- ПРАКТИКАМИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	98
<i>РОМАНЮК С. К., ДЕМ'ЯНЮК І. В.</i>	ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ДОШКІЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	104
<i>ДУБРОВА А. С., КУШНЕРЧУК І. О.</i>	СУТНІСТЬ КОМУНІКАТИВНОГО ПІДХОДУ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	107
<i>ЯСНОГУРСЬКА Л. М., МАРКОВЕЦЬ О. В.</i>	ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ	109
<i>ЛУК'ЯНИК Л. В., АВРАМИШИН К. В.</i>	МЕТОДИКА ЗБАГАЧЕННЯ МОВЛЕННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	
	ЕТНОКУЛЬТУРОЗНАВЧОЮ ЛЕКСИКОЮ НА УРОКАХ ЧИТАННЯ	111
<i>ЯСНОГУРСЬКА Л. М., ПАСЄКА І. О.</i>	НЕСТАНДАРТНІ УРОКИ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	114
<i>ЛУК'ЯНИК Л. В., ФЕДОРЕНКО В. В.</i>	МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ НОРМАТИВНОЇ ДИКЦІЇ НА УРОКАХ ЧИТАННЯ	117
<i>ЯСНОГУРСЬКА Л. М., ГОДИНА А. В.</i>	ВИКОРИСТАННЯ КАЗКИ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ГРАМАТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	119
<i>РОМАНЮК С. К., СТРИЛЕЦЬКА К. А.</i>	ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВОГО МЕТОДУ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	127
<i>ЛУК'ЯНИК Л. В., МИСЬ К. Ю.</i>	ФОРМУВАННЯ КРЕАТИВНИХ УМІНЬ І НАВИЧОК МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ЧАСТИН МОВИ	130
<i>МОРОЗ Л. В., МОРОЗ Н. М.</i>	ПРО ПИТАННЯ МОВНОЇ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНОЇ КАРТИНИ СВІТУ ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ	

<i>СІРАНЧУК Н.М., СКОПА Н.М</i>	СВІДОМОСТІ НАЦІЇ ЗНАННЯ ПРО РОСЛИНИ ЯК КОМПОНЕНТ ЗМІСТУ КУРСУ «ПРИРОДОЗНАВСТВО»	132 135
<i>ІВАШКЕВИЧ Е.Е.</i>	PERSONAL RELIABILITY OF THE NARRATOR: TRADITIONAL AND NONTRADITIONAL NARRATIVE DISCOURSE	137
<i>МИХАЛЬЧУК Н.О., АНТЮХОВА Н.І.</i>	THE IDEA OF UNDERSTANDING IN THE PSYCHOLOGICAL PARADIGM OF PROVERBS AND SAYINGS	141
<i>Відомості про авторів</i>		146
<i>Зміст</i>		148

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Збірник наукових праць

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету

Заснований у 2009 р.

Відповідальний редактор збірника Петрівський Я.Б.
Відповідальний за підготовку збірника до видання Мороз Л.В.
Технічний редактор Ковалюк В.В.
Комп'ютерна верстка Ковалюк В.В., Краля І.В, Ясногурська Л.М.

Підписано до друку 26.10.2017 р.
Формат 60x84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 24,02. Обл. вид. арк. 17,39 Замовлення № Наклад 120.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Пластова, 31
Рівненський державний гуманітарний університет.

Віддруковано в редакційно-видавничому відділі
Рівненського державного гуманітарного університету
33028 м. Рівне, вул. С.Бандери, 12, тел. 26-48-83

А – 43 Актуальні проблеми філології та методики викладання гуманітарних дисциплін: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. — Рівне: РДГУ, 2016. — 109с.

ISBN 966 — 7281 — 09 — 03.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем викладання іноземної мови, філології, теоретико-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, працівників навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

УДК: 81'243
ББК 81.2